

ВІДГУК

президента Буковинської конференції церкви Адвентистів Сьомого Дня на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії за спеціальністю 031 «Релігієзнавство», що реалізується в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

У сучасному суспільстві дуже важливими є ті кроки, які в різних формах привертають увагу до тем духовної небайдужості, дають просвіту щодо адекватних життєвих цінностей та протистояння явищам знедуховлення, аморалізму, тотальної матеріалістичної прагматизації і розмивання критеріїв добра і зла. Релігієзнавча освіта і наука тут мають особливе значення, адже це баланс знань і цінностей.

Ми знаємо, що в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича вже не одне десятиліття функціонує осередок і релігієзнавчої, і богословської, і філософської освіти. Це все – вияви любові до мудрості і поваги до абсолютних цінностей. І важливо, що ці орієнтири – не просто декларації, а вони виходять на рівень підготовки людського, кадрового потенціалу, формування діяльних особистостей із духовною та академічною культурою.

Тому зі схваленням спостерігаємо за функціонуванням в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича програми підготовки фахівців-релігієзнавців за науковим ступенем доктора філософії (програму було розроблено 2016 р. колективом науковців: доктором філософських наук, доцентом, в.о. зав. кафедри культурології, релігієзнавства та теології ЧНУ імені Юрія Федьковича Миколою Шкріляком і кандидатами філософських наук, доцентами цієї кафедри Олександром Бродецьким та Арсеном Марчишаком).

Усвідомлюємо важливість здобуття знань та навичок на такій освітньо-науковій програмі для фахівців, які мають освітній рівень магістра і прагнуть здійснювати самостійне релігієзнавче дослідження, що в перспективі дозволить глибше збагачувати знання про релігії світу, їхню історію, сьогодення, міжконфесійні взаємини, ціннісні можливості релігій та конфесій щодо оптимізації сучасного суспільства, віднаходження в ньому позитивних імпульсів для екологічного саморозвитку, для планування різноманітних ініціатив, пов'язаних із духовним зростанням молоді, становленням громадянського суспільства на основі творчих і здорових цінностей любові до ближнього та духовної відповідальності.

Освітньо-наукова програма підготовки майбутніх докторів філософії з релігієзнавства, яка функціонує в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, справляє враження збалансованої, вона дає змогу систематично нарощувати знання та навички щодо релігійного феномена в усьому його різноманітті.

Елементи освітньої програми містять і важливі компетенції з філософії науки, які дозволяють здійснювати дослідження, маючи надійну теоретичну опору на філософські методи та підходи розуміння пізнавального процесу. Важливо, що в освітньо-науковій програмі передбачено також блок навичок щодо написання наукових текстів іноземними мовами. Це, несумнівно, узгоджується із важливими завданнями міжнародних контактів науковців, релігійних активістів, експертів.

Доволі продуктивний ефект вбачаємо і в дисципліні, яка стосується організації наукової діяльності та формуванні культури дослідника.

Істотну користь становитиме для здобувачів наукового ступеня доктора філософії з релігієзнавства й обізнаність із релігієзнавчою думкою в аспекті її історії та різноманітні її теоретичних засад. Це дозволить фахівцеві поглибити знання про розвиток релігієзнавчої думки, виокремити в ній те, що вже напрацьовано в межах попередніх концепцій та вчень, і сфокусувати можливу наукову новизну при написанні дисертаційної роботи.

Особлива цінність, на нашу думку, притаманна такій дисципліні, як «Правові гарантії і моделі державно-церковних відносин». Адже ми, як релігійна громада, цілком усвідомлюємо, якими важливими є науково вивірені, раціональні та узгоджені з релігієзнавчим принципом толерантності підходи до взаємодії релігійних спільнот і держави.

Оскільки релігієзнавство передбачає порівняльну складову як важливий елемент своїх дослідницьких підходів, то особливе місце в освітній програмі посідає й увага до східних релігійних вчень та практик.

Справляє позитивне враження належна увага, яка надається навчальним практикам, які містять педагогічну і емпірично-дослідницьку складову.

Загалом позитивно оцінюючи цю освітньо-наукову програму з релігієзнавства, висловлюємо сподівання на те, що її реалізація сприятиме взаємодії академічного релігієзнавства і богослов'я. Ми готові співпрацювати з академічним середовищем, викладачами відповідної програми, аспірантами при здійсненні їхніх розробок, котрі лягатимуть в основу їхніх досліджень.

Пропонуємо й **низку рекомендацій** академічному релігієзнавчому середовищу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, а саме: 1) докласти зусиль із відновлення регулярного проведення на базі університету міжконфесійних релігієзнавчих експертних заходів під егідою «Єдиного дня релігійної свободи». Це сприятиме діалогові між конфесіями та академічною спільнотою, а також відкриватиме нові горизонти релігієзнавчих досліджень здобувачами цієї освітньо-наукової програми; 2) вивчити можливість спрямування аспірантів на проходження педагогічної практики також і до закладів богословської освіти різних конфесій.

Від імені Буковинської конференції засвідчуємо міцний і плідний досвід взаємодії з академічним релігієзнавчим середовищем Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, що виявилось в багатьох академічних і соціально значущих спільних заходах, які мали місце в різні роки (наукові конференції, семінари, експертні обговорення тощо). Наявність релігієзнавчої освітньо-наукової програми в Чернівецькому національному університетові імені Юрія Федьковича, безперечно, буде корисне і для такої співпраці, і для розвитку наукового пізнання й освіти в релігієзнавчій сфері.

**Президент Буковинської конференції
церкви Адвентистів Сьомого Дня в Україні** **І.С. Завадюк**

30 червня 2020 року

УКРАЇНА
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ

вул.М.Грушевського, 1, м.Чернівці, 58010, тел/факс (0372) 55-27-16
E-mail: uprcult@bukoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 37240220

12.04.2016 № 01/16 - 175 На № _____ від _____

**Чернівецький національний
університет ім. Ю. Федьковича**

ВІДГУК

на науково-освітню програму здобувачів вищої освіти
третього рівня (*PhD*) за спеціальністю 031 «Релігієзнавство»
наукового ступеня доктора філософії

Виходячи з основних цілей і завдань Управління культури обласної державної адміністрації, в структурі якої функціонує відділ з питань релігії та національностей, котрі в найбільш спрощеному вигляді можна звести до реалізації стратегії державної політики у сфері міжнаціональних та міжконфесійних відносин, сприяння консолідації і розвитку української нації, забезпечення прав громадян на свободу світогляду і віросповідання, а відтак і дотримання законодавства у цих сферах усіма суб'єктами цих процесів, беручи до уваги багатолітній досвід співпраці з Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича і, зокрема кафедрою, на якій здійснюється підготовка релігієзнавців з вищою освітою усіх рівнів, Управління і, зокрема, як стейкхолдер і роботодавець, виявляє не лише зацікавленість щодо збереження та розвитку ОНП, а й засвідчує прагнення до поглиблення співпраці з метою її вдосконалення й оптимізації.

Це підтверджується низкою спільно проведених науково-практичних заходів, форумів, конференцій, круглих столів і зустрічей – за участю фахівців Управління та лідерів церковно-релігійних організацій. До того ж Управління з початку ліцензування та перших етапів освоєння ОП магістра й ОНП доктора філософії PhD за спеціальністю 031 Релігієзнавство виступає базою для проходження здобувачами вищої освіти за цим фахом організаційно-управлінської практики.

Найважливішим результатом співпраці можна вважати працевлаштування випускників спеціальності «Релігієзнавство» в Управлінні (на даний момент тут працюють два випускники кафедри релігієзнавства та теології, в тому числі й кандидат наук зі спеціальності 09.00.11, але були часи, коли їх працювало й більше).

Це та інше підтверджує якісний рівень підготовки фахівців у галузі релігієзнавства всіх рівнів вищої освіти і, зокрема, за ОНП, що акредитується.

Програму розроблено на основі Статуту Чернівецького національного університету, Законів України «Про вищу освіту» та «Про свободу совісті й релігійні організації», а також запитів випускників філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та ЗВО західного регіону України, де функціонують подібні кафедри і здійснюється підготовка фахівців у галузі релігієзнавства.

ОНП містить повний комплект документів, розроблених групою забезпечення, які увиразнюють зміст підготовки здобувачів вищої освіти докторів філософії за спеціальністю 031 «Релігієзнавство». Найвні усі розділи та чітка інформація про мету, завдання, терміни засвоєння науково-освітніх компетенцій, форми і строки звітності про результати навчання й якість виконання науково-дослідницької роботи здобувача.

Програму складену за чіткою й логічною послідовністю. Варіативну частину представлено дисциплінами, перелік яких відображає запит роботодавців, в тому числі й Управління, а головне – самих здобувачів. Вибіркові дисципліни враховують провідні тенденції розвитку сучасної релігієзнавчої думки в її наукових і конфесійних вимірах і виявах.

Оприлюднена ОНП і навчально-методичні матеріали, що її увиразнюють, а також інформаційне забезпечення, яке глибше знайомить із особливостями впровадження та специфікою освітнього процесу за ОНП, дають змогу об'єктивно оцінити її й констатувати, що вона відповідає усім необхідним вимогам щодо впровадження такого роду програм.

На наше переконання, з метою оптимізації, вдосконалення програми та більшого врахування запитів Управління доцільно було би:

а) включити в перелік тем дисертаційних досліджень проблематику, яка би увиразнювала регіональну специфіку розвитку релігійного життя: релігійну мережу Буковини, динаміку та основні фактори її розвитку;

б) передбачити ширше залучення здобувачів вищої освіти за ОНП до експертної оцінки церковно-релігійних трансформацій на Буковині як транскордонному регіоні.

в) збільшити кредити на практичні ОК (з 4-х до 8-ми) та передбачити інший вид практики, окрім педагогічної.

Отже, освітньо-наукова програма за спеціальністю 031 «Релігієзнавство» третього рівня вищої освіти – доктор філософії (*PhD*), що впроваджується в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича реалізовується в тісній співпраці з Управлінням, відображає потреби ринку праці та відповідає запитам роботодавців.

Тому рекомендуємо її для подальшого впровадження та реалізації.

**В. о. начальника
управління культури**

Тетяна ШАРАГОВА